

Tisková zpráva ze dne 8. července 2021

dTest: Znáte triky energošmejdu? Braňte se jim

Spotřebitelská poradna dTestu již řadu let zaznamenává vysoké počty stížností na takzvané energošmejdy, tedy nepoctivé obchodníky nabízející údajně cenově výhodné dodávky elektřiny či plynu nebo přihlášky do pochybných energetických aukcí.

Výsledkem však bývá požadavek na zaplacení několikatisícové smluvní pokuty jak ze strany nového a často i původního dodavatele energií, tak případně také od zprostředkovatele. V současné době energošmejdům nahrává strach ze zvyšování cen energií. Jaké jsou jejich nejčastější praktiky? A jak se jim co nejlépe bránit?

Energošmejdi se neštítí použít jakoukoliv lest, aby z důvěřivých spotřebitelů vymámili podpis nové smlouvy nebo alespoň předložení té stávající nebo třeba vyúčtování, ze kterých si opišou potřebné údaje pro uzavření jiné smlouvy, a poté jednoduše zfalšují podpis na smlouvě o dodávkách energií či přihlášce do aukce energií. Tito energošmejdi se jako zástupci dodavatelů energií či pořadatelé pochybných energetických aukcí ke spotřebitelům dostávají především osobně, když zazvoní na jejich zvonek, případně jim volají. Využívají přitom i toho, že lidem připadá problematika dodávek energií složitá. Často nemají přehled ani o tom, kdo je jejich dodavatelem energií, pletou si pojmy jako dodavatel či distributor nebo nedokážou posoudit, zda cena, kterou aktuálně platí za spotřebované energie, je či není výhodná.

Při osobním setkání někteří spotřebitelé snadno podlehnou mile se usmívajícímu podomnímu obchodníkovi, který si s nimi u kávy popovídá nejen o dodávkách energií, ale i o životě obecně. „Ovšem pokud to nejde po dobrém, může obchodník zvolit nátlakové metody. Například předstírá, že je uražen nedůvěrou spotřebitele, snaží se v něm vzbudit pocit viny nebo studu, takže spotřebitel nakonec podlehne a podepíše dokumenty, z nichž se později vyklube nevýhodná smlouva o dodávkách energií nebo přihláška do aukce,“ popisuje Eduarda Hekšová, ředitelka spotřebitelské organizace dTest. A dodává: „Případně spotřebitel poskytne obchodníkovi informace či stávající smlouvu nebo vyúčtování a ten je využije k uzavření nové smlouvy, případně přihlášky bez vědomí spotřebitele.“

Co se týče uzavírání smlouvy po telefonu, zde může být spotřebitel manipulován k uzavření smlouvy sérií vhodně formulovaných dotazů, až nakonec odpoví ano na někdy úmyslně zmatečně položenou či triviální otázku. Byly zaznamenány i případy, kdy byl hovor účelově sestřihán tak, aby to vypadalo, že spotřebitel smlouvu uzavřel, ačkoliv tak ve skutečnosti neučinil.

Pokud si po odchodu podomního obchodníka nebo po skončení hovoru spotřebitel uvědomí, že udělal chybu, a smlouvu či přihlášku do aukce tak zruší, obvykle jej čeká požadavek na uhrazení vysoké smluvní pokuty. „Jenže zpravidla se jedná o smlouvy uzavírané při podomním prodeji nebo po telefonu, a je tak možné od nich do 14 dnů od jejich uzavření odstoupit nebo je do 15 dnů od zahájení dodávek novým dodavatelem vypovědět. Zároveň platí, že nový dodavatel nemá právo požadovat za ukončení smlouvy žádnou sankci. Uvedené lhůty pro odstoupení či výpověď smlouvy se dále

dTest, o.p.s.

Černomořská 419/10
101 00 Praha 10
tel.: +420 241 404 922
fax: +420 241 406 533
dtest@dtest.cz
www.dtest.cz

IČ: 45770760
DIČ: CZ45770760
zápis u Městského
soudu v Praze,
oddíl O, vložka 1277

bankovní účet:
2700029989/2010
Fio banka, a. s.

prodlužují o dobu, po kterou nebyl spotřebitel o těchto svých právech náležitě poučen, a to maximálně o jeden rok,“ vysvětluje Eduarda Hekšová.

U pochybných energetických aukcí spotřebitel podepisuje přihlášku do aukce energií, přičemž energošmejdi zde vystupují jako zprostředkovatel, nikoliv jako zástupce dodavatele energií. A v tom bývá kámen úrazu. Od přihlášky do aukce lze odstoupit bez uvedení důvodu a bez jakékoliv sankce ve lhůtě 14 dnů od jejího podpisu. Ovšem pokud již došlo na základě této aukce k určení vítězného dodavatele a uzavření smlouvy s ním, podle stávající právní úpravy se nelze z takové smlouvy tak snadno vyvázat jako v případě, kdy je smlouva podepsána spotřebitelem při podomním prodeji či uzavřena po telefonu.

Pokud spotřebitel nestihne od smlouvy včas odstoupit či ji vypovědět, případně odstoupit od přihlášky do aukce energií, obrana bývá složitější. „V závislosti na konkrétní situaci lze poukázat na užití nátlaku, nekalé obchodní praktiky nebo uvedení v omyl ze strany podomního prodejce či zprostředkovatele, a zpochybnit tak, že vůbec došlo k řádnému uzavření smlouvy. Dále se lze pokusit zpochybnit požadovanou smluvní pokutu či její výši poukazem na neurčitost, nepřiměřenost nebo nepřípustnost,“ uvádí Eduarda Hekšová. A doplňuje: „V takových případech ale doporučujeme vše nejdříve konzultovat v naší spotřebitelské poradně dostupné na telefonním čísle 299 149 009.“

Spotřebitelé se také mohou obracet na dozorové orgány. Jde-li o dodavatele energií či jeho obchodního zástupce, dozor vykonává Energetický regulační úřad. Ovšem pokud se jedná o zprostředkovatele, respektive pořadatele aukce, dozor nad ním realizuje Česká obchodní inspekce. A to může být pro mnoho spotřebitelů matoucí. „Podle právě připravované novely energetického zákona, která stále čeká na projednání ve třetím čtení v Poslanecké sněmovně, by měla pravomoc v obou případech nově spadat pouze pod Energetický regulační úřad. Novela také značně omezí smluvní pokuty účtované spotřebitelům a zavede požadavky na odbornost a praxi zprostředkovatelů. Doufejme tedy, že tato novela bude skutečně včas přijata,“ uzavírá Eduarda Hekšová.

Kontakt pro média:

Lucie Korbéliusová, media@dtest.cz, tel.: +420 604 556 874

dTest, o.p.s. je největší českou spotřebitelskou organizací, která v ČR působí již od roku 1992. Je vydavatelem spotřebitelského časopisu dTest, na jehož stránkách jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o spotřebitelských právech a rady, jak tato práva účinně uplatňovat. dTest je součástí mezinárodní organizace International Consumer Research and Testing (ICRT) a evropské spotřebitelské organizace BEUC.

Poradenská linka časopisu dTest – 299 149 009 – je v provozu každý pracovní den od 9 do 17 hodin a spotřebitelé na ní mohou konzultovat s právními poradci časopisu dTest nejrůznější spotřebitelské problémy, a to za cenu běžného tarifu volání. Od spuštění v roce 2010 této možnosti využily již desetitisíce spotřebitelů a poradenská linka časopisu dTest se tak stala první a nejvyhledávanější cestou k řešení potíží, se kterými se zákazníci na trhu setkávají.